

Naši kraji in ljudje

Rumunski prestolonaslednik v Beogradu

Rumunski prestolonaslednik veliki vojvoda Mihail je bil več dni v gostih na dvoru svojega sorodnika Nj. Vel. kralja Petra II. in svoje tete Nj. Vel. kraljice Marije. Nekajkrat sta se skupno razvedrila tudi na smučkah po parkih okrog Dedinja. V nedeljo je prestolonaslednik Mihail odpotoval domov s brzim vlakom preko Subotice. Na topičersko železniško postajo v Beogradu ga je spremljal Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu maršala dvora dr. Grujića in svojega angleškega učitelja. Tudi rumunski prestolonaslednik je imel več spremljevalcev. Pred odhodom vlaka je Nj. Vel. kralj Peter II. poljubil svojega sorodnika rumunskega prestolonaslednika Mihaila, potem pa se je s svojim spremstvom vrnil na dvor na Dedinju. Na sliki vidimo našega mladega vladarja z rumunskim prestolonaslednikom na topičerski železniški postaji.

Novi senatorji iz dravske banovine

Minister dr. Drago Marušić

Minister n. r. dr. Albert Kramer

Minister n. r. Ivan Pucelj

Naloge Prirodoslovnega društva

Ljubljana, 4. februarja

Prirodoslovno društvo je imelo pravkar svoj prvi redni občni zbor. Formalno je bilo ustanovljeno šele lansko leto, nadaljuje pa se v njem stoletna tradicija prirodoslovnega dela Muzejskega društva. Od bivše prirodoslovne sekcije je društvo prevzelo vse članstvo, časopisa *Prirodoslovne razprave* in *Proteus*, pa tudi precejšnja pasiva.

Iz poročil navajamo one podatke, ki razkrijejo tudi širšo javnost. V tem pogledu je pač na prvem mestu *Proteus*. Težave prvega letnika je list premagal, njegovo nadaljnje izhajanje ni več ogroženo, če mu bodo ostali naročniki zvesti. List je deležen splošnega priznanja; na čelu naročnikov korakajo dijaki I. dr. gimnazije v Ljubljani (200 naročnikov). Samo naše narodne šole dolgujejo (navzlic priporočilu glavnega prosvetnega sveta) vsoto, ki bi poravnala skoraj vsa društvena pasiva... Znano je sicer, kako neznatne vsote so šolam za knjižnico na razpolago, toda društvo sodi, da bi se z dobro voljo pač našel izhod iz zagate.

Prirodoslovno društvo, ki je prirejalo skozi dve leti poljudna predavanja, je stavilo vse svoje sile na razpolago *Ljudski univerzi* takoj ob njeni ustanovitvi, pod njenim okriljem bo v bodoče vršilo ta del svojega programa.

Svoj znanstveni program pa izpolnjuje predvsem s *Prirodoslovnimi razpravami*. S tem listom se je delo društva dostojno predstavilo in uveljavilo v znanstvenem svetu. V zameno zanj prejema društvo preko 300 revij in knjig. Vrednost v zadnjem času zbrane knjižnice znaša 50.000 Din.

NAJBOLJŠE PERETE Z Zlatorog TERPENTINOVIM MILOM!

Glavni del tega gradiva zbira in čuva društvo za našo univerzitetno knjižnico

Prirodoslovne razprave pa niso časopis, kakor smo ga bili dosedaj vajeni in niso zamišljene kot nekako prijetno štivo za prirodoslovno orientirane člane društva. Saj to nalogo je prevzel *Proteus*! Znanstvene *Prirodoslovne razprave* pa so vez društva z znanstvenim svetom, članom pa potrdijo njihove skupnosti z veliko prirodoslovno družino. Bogata društvena knjižnica je vsem članom, tudi onim izven Ljubljane, na razpolago. V tem je pač več nego primerno povračilo članarine. Prilagoditev članstva in javnosti tej koncepciji pa se vrši le počasi, tako počasi, da je že življenje društva ogroženo. S članarino samo in dosedanjimi piščimi javnimi podporami se nadaljnji tisk *Prirodoslovnih razprav* ne bo mogel vzdržati. V nevarnosti je ves znanstveni program društva, v nevarnosti tudi njegova za naše knjižnice tako dragocena zamena publikacij!

Novi odbor s predsednikom g. prof. Hadžijem na čelu bo imel težko nalogo, da obdrži društvo na dosednji višini in najde potrebna sredstva tudi za oni znanstveni program društva, ki gre daleč preko privatnih interesov članstva in za katerega članarina ne zadošča.

Celjski »Boj« in Maistrovo postajališče

Ponikva, 4. februarja

Celjska bojovniška skupina je na svojem občnem zboru dne 30. januarja iznesla resolucijo s protestom proti imenovanju novega postajališča med Ponikvo in Poličanami v »Maistrovo« iz razloga, ker naš veliki granicar general Maister pač s svojim delom ni zaslužil takega omalovaževanja.

V zvezi s tem neutemeljenim izpadom in neokusnim načinom izražanja s strani celjske bojovniške skupine odgovorjamo z naslednjimi stvarnimi dejstvi:

1. Prometna javna naprava v Lipoglavu bo prvi Maistrov spomenik, ki mu ga postavlja v gospodarsko najtežjih dneh z ljubizmo in z velikimi žrtvami preprosto kmečko ljudstvo samo.

2. Načrt postajališča je izdelan po direktivi državnih železnic v Ljubljani, kar že samo po sebi nudi jamstvo solidne gradbene tehnike in estetike in bo naprava pred-

stavljala vrednost 180.000 Din. Postajališče se gradi na glavni progi, ki ima mednarodni značaj, torej bo sicer skromno, a vendar dostojno prezentiralo ime našega velikega stražarja severne meje.

3. Akcije za gradnjo postajališča, postavljeno na zadržno podlago vodijo *Maistrovi borci*, javni in nesebični delavci za kulturni in gospodarski procvit našega podeželja, iz katerih je izšla zasnova gradnje in ideja, da se posveti postajališče generalu Maistru, in to brez neplodnih polemik in resolucij.

4. Res je, da nismo izposlovali predhodne odobritve za imenovanje Maistrovega postajališča od strani celjske bojovniške skupine to pa iz razloga, ker pravo odločevanje v takih zadevah pripada v prvi vrsti svojcem pokojnika in širšemu interesnemu krogu, to je zadrugi in občinam, ki v gradnji aktivno in pošteno sodelujejo.

Zadruga za gradnjo železniškega postajališča »Maistrovo« v Ponikvi ob j. ž.

Pomoč nesrečnim družinam v Šibeniku pri št. Jurju

Celje, 4. februarja

Lani po deževju je v soteski Šibeniku pri št. Jurju ob južni železniški potegni planja ki je razjedal cestnišče novozgrajene bano-vinske ceste v št. Jurju-St. Jakob ter porušil skromne domove železničarja Lovrenca Kovača in kmeta Ivana Klajnskega. Planja je povzročila tudi dvema posestnikoma škodo na zemljiških in gozdih. Da se vsaj nekoliko odpomore nesrečnim, ki so ostali brez strehe, je banska uprava na ponovno intervencijo narodnega poslanca g. Ivana Prekorškega dovolila rodbini železničarja Lovrenca Kovača izredno pomoč v znesku 15.000 Din, rodbini Ivana Klajnskega pa v znesku 5000 Din. Sreški načelnik g. dr. Ivan Vidmar je te dni v občinskem uradu v št. Jurju ob navzočnosti narodnega poslanca g. Prekorškega, župana g. Martina Klajnskega in člana sreskega cestnega odbora g. Franca Mastnaka izplačal prizade-tima rodbinama podporo. Prošnje občine in prizadeletih na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje pa so do danes ostale neuslišane.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Na smučarskih tekmah v Lescah

Oba praznina dneva je opravil gorenjski zimskisportni podzavez v Lescah svoje prvenstvo. Zakasnela zima na Gorenjskem je prisilila sportne klube, da so tekmovalnja preložili na tako kasne termine. Vzorna organizacija in dobre snežne prilike so pripomogle tekmam do lepih doseženih rezultatov, le močna burja je v nedeljo popolnoma ovirala skoke, s katerimi so tekme zaključili. Daljše poročilo in rezultate je priobčilo ponedeljsko *Jutro*.

Pogled na gornji del skakalnice, ki je ves zgrajen iz lesa

Pogled z vrha skakalnice preko odskočišča v dolino z vencem Triglavskega pogorja v ozadju. Nad mostom je videti tekmovalca Pribošiča med skokom

Zmagovalci: (od leve na desno) Jakopič Albin, drugi v kombinaciji, Pribošič, zmagovalec v kombinaciji, in Klančnik Karel, zmagovalec v smučarskih skokih

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za žensko so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zadnja pot dveh zaslužnih mož

Pogreba Frana Stupice in dr. Frana Zbašnika

Ljubljana, 4. februarja

Sredi najlepšega popoldneva, kakor si ga Slovenci lahko želijo samo od pomladi, ko se solnce na široko razliva po vseh ulicah mesta, je Ljubljana danes spremljala na poslednjo pot dva ugledna meščana, katerih življenjsko delo je v njivo našega narodnega dejanja in nehanja zarezalo daleč vidne brazde.

Ob 14.30 se je pred hišo žalosti v Gledališki ulici zbrala ogromna množica občinstva k pogrebu uglednega veletrgovca in zaslužnega narodnega delavca g. Frana Stupice. Posebno številno se je zbrala tudi šolska mladina, ki je v pokojniku izgubila velikega dobrotnika. Cerkvene svečanosti je tiho opravil župnik p. Angelik Tominec ob asistenci očetov frančiškanov. Nato so s cvetjem in zelenjem zasuto krsto položili v stekleni voz, ki sta bila vprežena vanj dva para vranec. Za križem so najprej nosili trije uniformirani zastopniki Jadranske straže velik venec iz rdečih nageljnov in svežega zelenja, nato pa je v dolgi vrsti stopala šolska mladina. Mnogo vencev so nesli v sprevodu. Za vozom s krsto so se razvrstili najprej žalujoča vdova z otroki in ostalim sorodstvom, za vrsto nameščencev pokojnikove tvrde pa so stopali v sprevodu namestnik bana dr. Pirkmajer s predsednikom mariborskega oblasnega odbora JS dr. Lipoldom, načelnik prosvetnega oddelka prof. Breznik, predsednik Zbornice za TOI veletrgovca Jelacin s tajnikom dr. Plesom, predstavnik Zveze trgovskih gremijev in Združenja trgovcev z velikim številom pokojnikovih tovarišev iz Ljubljane in od drugod, predsednik velesejma veletrgovca Bonač z ravnateljem dr. Dularjem, tajnik Zveze industrijscev inž. Suklje, starosta Ljubljanskega Sokola Kajzeli, predsednik kraj. odbora JS generalni tajnik TPD g. Pogačnik

s tajnikom obl. odbora JS dr. Jegličem, dalje mnogi odborniki in člani JS in še dolga vrsta odličnega občinstva. Po vsej žalostni poti skozi mesto je spremljal pogreb tudi gost špalir ljudi iz vseh krogov, ki so se hoteli vsaj pri mimohodu posloviti od plemenitega moža.

Poldrugo uro pozneje se je iz sosednje najbližje ulice, iz Beethovneve pomakal enako veličasten spreved, s katerim je odšel na svoje poslednje romanje slovenski pisatelj in dvorni svetnik v pokoj dr. Fran Zbašnik. Poslednje molitve na domačem pragu so nad krsto prav tako opravili očetje frančiškani, nato pa je za krsto v steklenem vozu, ki so ga prav tako vozili štirje vranici, šla plakajoča vdova, s ostalim sorodstvom. V sprevodu, ki se je razvil iz vrste stopala množica pokojnikovih tovarišev, ki so se s dr. Zbašnikom srečali v življenju na področjih njegove mnogovrstne delavnosti. Med njimi so bili načelnik prosvetnega oddelka prof. Breznik, ki je obenem kot predsednik Tiškovne zadruge izkazal poslednjo čast dolgoletnemu uredniku Ljubljanskega Zvona, dr. Lončar, predsednik Slovenske matic, katere plodovit in uspešen sotrudenik je dr. Zbašnik bil, pisatelja Finžgar in Govekar, namestnik intendant Narodnega gledališča Golja, narodni poslanec Pustoslavšek, finančni direktor dr. Valjavec, univ. prof. dr. Polec in več drugih nekdanjih pokojnikovih službenih tovarišev in sodelavcev, predsednik velesejma Bonač in ravnatelj dr. Dular ter mnogo narodnega čestitstva s go. Kroftovo in Adlešičevo na čelu. Preden začno padati preko polja prve večerne sence, so pri Sv. Križu izročili smilj, kar je njegova. S svojim delom pa si je dr. Zbašnik postavil najbolj tralen spomenik.

Dva velika požara na Dravskem polju

Skupne škode je okrog 400.000 Din

Ptuj, 4. februarja

V nedeljo popoldne okrog 14. je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Martina Ekarta, posestnika v Staršah pri St. Janžu na Dravskem polju. Zaradi vetra se je ogenj razširil še na sosednja gospodarska poslopja Marije Koserjeve in Franca Resjaka. Vsa poslopja so pogorela do tal. Uničeni so tudi vsi poljski pridečki, ki so bili shranjeni v njih in poginili sta dve teleti.

Na pomoč so prihiteli sicer gasilci iz Hajdine in St. Janža na Dravskem polju, ki pa spričo močnega vetra niso mogli rešiti poslopj, ki so bila že v plamenih. Škodo so ocenili na 100.000 Din. Kako je ogenj nastal, še ni dognano.

14 objektov v ognju

Še hujši požar pa je nastal v nedeljo okrog 19. ure v Cirkovcih, kjer je močna sapa prav tako povzročila, da se je razširil z veliko naglico in je malone čudež, da ni pogorela vsa vas. Goreti je začelo v gospodarskem poslopju posestnice Katarine Zumerjeve in se je bliskovito razširil še na stanovanjske hiše in gospodarska poslopja posestnikov Franca Paja, Franca Baklana in Lize Tominečve. Njih stavbe so bile krite deloma z opeko, deloma s slamo. Zaradi tega se je ogenj še hitreje širil in skoro na mah je bilo v plamenih kraj 14 objektov.

Veliki napori, velika škoda

Na pomoč so prihiteli najprej domači gasilci in vaščani, ki pa silnemu elementu niso bili kos. Za njimi so pribezeli gasilci iz Dragonje vasi. Mihovceve. Hajdine in Sikol. Telefonično so bili pozvani na pomoč gasilci iz Ptujia in Maribora. Ljudje so se več ur z najhujšimi napori borili proti požaru in slednjič se jim je posrečilo, da so ga lokalizirali ter tako preprečili še večjo katastrofo. V poslopjih je posestnikom pogorelo tudi vse gospodarsko orodje s poljskimi pridečki vred. V plamenih je po-

ginilo 13 glav goveje živine, 1 konj in 8 svinj, in sicer Zumerjevi 2 vola in 6 krav ter 8 svinj, Paju 5 krav in 1 konj. Velik čudež je bil, da je ostalo 15 svinj in prašičev v Tominečvem hlevu nepoškodovanih. Hlev je bil pač trdno obokan.

Dva hudo poškodovana

Pri reševanju sta dobila hude opekline posestnika Zumerjeva in njen sosed Paj. Z reševalnim avtom so ju odpeljali v Ptuj. Zunanji gasilci so se ob 23. ponoči vrnili domov, domači pa so ostali na straži vse do davi. Skupno škodo so ocenili na 300.000 Din. Domnevajo, da je ogenj nastal zaradi nepravilnega ravnanja z lučjo. Orožniki so zaradi tega že pričeli strogo preiskavo. Cirkovski orožniki so na sledu tudi že pužigalcem, ki so povzročili poslednji požar v Spodnjih Jablanah.

Požar v kinu na Kodeljevem

Ljubljana, 4. februarja

V kabini kinematografa Mladinskega doma na Kodeljevem se je v nedeljo zvečer, ko so ravno predvajali film »Veselite se življenja«, okrog 10. ure nenadoma preskočila iskra na filmski trak, da se je vnel in je nastala majhna eksplozija. Zaradi tega se je vžgalo še več drugih filmov v kabini. Operator Ivan Smerdelj je zaman skušal pogasiti ogenj. Pri gašenju se je nevarno opeklo po desnici, da so ga merali propeljati v bolnišnico.

Ogenj je seveda povzročil paniko med občinstvom in vse je drvelo proti izhodu.

Za pomoč zaprosili policijci gasilci so s motoriko odhiteli na Kodeljevo, a medtem je ogenj že uničil vse filme, del aparature in vso notranjo opremo v kabini. S plinskimi maskami zavarovani so vdri gasilci v notranjost ter so po eni uri dela do kraja ugasili požar. Zgorela sta dva večja in pa štirje manjši filmi, tako da znaša škoda okrog 50.000 Din. Z zavarovalnico pa bo menda škoda krita. Preiskava še traja

Kupujte domaće blago!

Človek v vesoljstvu

Človeštvo je danes šele na otroški stopnji svojega razvoja — Mehanizem naravnega dogajanja — Zemlja in druga nebesna telesa

V dunajskem radiu je imel vseučiliški profesor dr. Hans Thirring zelo zanimivo predavanje o človekovem položaju v vesoljstvu.

Število tisočletij, ki so potekla od nastanka kulturnega človeštva se da prešteti na prste. Človeštvo je prav za prav na stopnji otroka. Že po nekoliko deset tisoč letih ne bodo političnim zadevam, ki nas danes zaposlujejo, pripisovali nič večjega pomena nego danes takšnim babilonskim vojnam. A vendar bo naša doba, t. j. drugo tisočletje po našem štetju, imela večjo ulogo nego dobe pred njo. Kajti način gledanja v naravo, ki se je začel kmalu po renesanci s Keplerjem, Kopernikom in Galilejem, pomeni zelo veliko stopnjo v zgodovini človeškega spoznavanja. Ljudje so začeli na stvari gledati z bolj odprtimi očmi, tremeo in vestno in so po analizi tega, kar so videli, skušali dognati mehanizem naravnega dogajanja. Prejšnje kulturne dobe so imele svoj dvig in pad, Keplerji, Ko-

perniki in Galileji pa so spoznali stvari, ki so postale splošna kulturna last in ki se ne bodo pozabile nikoli več. S takšnimi raziskovalci se je začela doba premočnega razvoja namestu prejšnjega valovitega in ta razvoj se pospešuje po silnem izobilju človeške abstrakcijske sposobnosti.

Po teh izjavah je prof. Thirring spregovoril še o človeškem položaju v prostoru, v kozmosu. Z zanimivimi primerjavami je označil razmerja med zemljo in drugimi nebesnimi telesi. Vsak drugi dan bi bilo treba pokuriti n. pr. tako velik kos premoga kakor je velika naša zemlja, da bi proizvajali toliko energije, kolikor je oddaja sonce. Če se znanost bavi s takšnimi vprašanji, to ni odveč, saj utegne postati današnja astrofizika fizika, tehnika in kemija jutrišnjega dne. Spoznanja, ki jih dobivamo tu, nam ne kujejo samo orožja za obvladovanje narave, temveč človek se prične tu zavedati tudi svoje neznatnosti in ostavljati egocentrično zrelšče, ki je

znak infantilnosti človeštva, da pride do bolj zrelih naziranj. Antropocentrično zrelšče je otročje, v vesoljstvu eksistira prav gotovo še druga bitja, čeprav si svedo da ne moremo predstavljati, kakšna so. Kdor je spoznal večino narave, ki leži izven človeškega območja, bo napram nara-vi kot takšni skromnejši in dobi tudi pravilnejše in bolj harmonično merilo za dogodke, ki se odigravajo na zemlji, bolj harmonično merilo, nego ga ima danes večina ljudi.

„Težka voda“ ni strupena

O novoodkriti težki vodi so, kakor znano, trdili, da je silno strupena. Kakor je dokazal sedaj prof. Klaus Hansen iz Osla, temu ne bo tako. Hansen je pred skupno znanstvenikov izpil 10 g težke vode in se res niso pokazale nobene posledice. Menil je, da mora podati ta dokaz, ker pravijo, da bo težka voda v zdravilstvu imela kmalu veliko vlogo.

Veterani morja

V oktobru preteklega leta so izločili iz prometa veliki prekomornik »Mavretanijo« (30.696 ton), ki leži ta čas v doku v Southamptonu, kjer ga razdirajo. V letošnjem aprilu pa pojde v pokoj prekomornik »Olympik« (46.439 ton). Oba pomorska mamuta sta morala končati svoje življenje pred vsem zato, ker sta že nekaj zastarela, a tudi zato, ker postavita obe vodilni brodarstvu družbi na severnem Atlantiku, Cunardova in družba Bele zvezde v bližnjem času v promet nove velikanke, med njimi tudi največji parnik na svetu, »Queen Mary« (75.000), ki bo začel redno voziti že letošnjo pomlad.

Knjiga zavrncev

14 ameriških pisateljev, ki jim doslej ni uspelo objaviti kakšno stvar ali dobiti zanjo založnika, je izdalo skupaj knjigo, ki vsebuje sama najmanj po desetih listih ali založniških zavrncev dela. Knjiga, ki nosi preprosti naslov »Kratke zgodbe«, se je izkazala za izborn domislek, v Ameriki jo ta čas kupujejo kakor nobeno drugo in vsi listi se trgajo za sodelovanje »brez-uspešnežev«.

Nevaren lov na merjasce

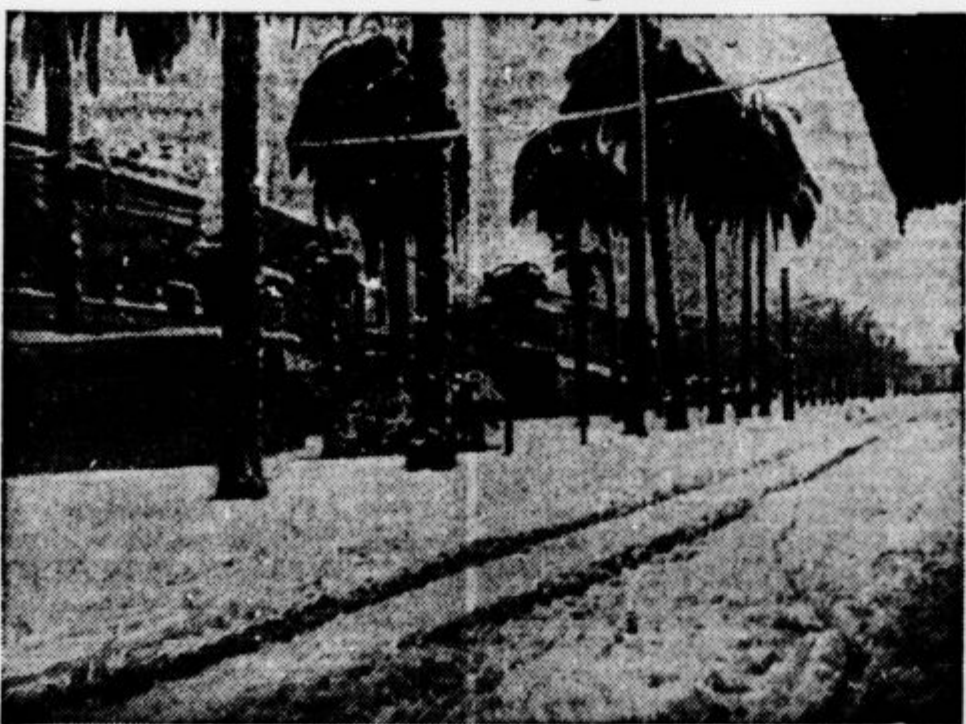
Blizu Kreuznacha so te dni lovci zalezovali merjasce. Lov je bil tako razburljiv, da mu ljudje v imenovanem kraju ne pomenijo enakega. Potem, ko se je nekemu lovcu posrečilo obstrliti merjasce, je žival udrla v mesto in na cesti podrla nekoga kolesarja, kmalu nato pa napadla še enega biciklista. Ko je napravil merjasec velik strah med ljudmi, so ga ubili delavci neke tovarne za usnje.

Norveški smučar — nemški prvak

V prvenstveni smučarski tekmi v Garmisch-Partenkirchenu je te dni zmagal član norveške smučarske ekipe Birger Eund, ki je dobro znan tudi našim ljubiteljem belega sporta.

Afrika v belem plašču

Dr. A. H. H. je postal te dni smag, dokaj padek vztrajnosti pojav v tej državi.

Na poti k evropskemu paktu

Francoski zunanji minister Laval in ministrski predsednik Flandin, ki sta obiskala te dni London, se pozdravljata z angleškim min. preds. Mac Donaldom

Najhitrejši avto na svetu

Novo dirkalno vozilo rekorderja Malcolma Campbella

Kakor smo te dni poročali, namerava znameniti angleški avtomobilski dirkač Malcolm Campbell prekositi svoj rekord in je s parnikom »Aquitania« že odplul proti Ameriki, kjer bo napravil ta poskus na obrežju pri Dayton Beachu v Floridi. Avtomobil, s katerim hoče prekositi samega sebe, je njegova slovita, stara »Modra ptica«, pravi avtomobilski nestor, ki tehta samo 5000 kg, je dolg 12 m in modro pobarvan. Njegov specialni motor razvija lahko 2350 k. s., pa ni čudno, da je Campbell z njim dosegel že nezapisano brzino 272 milj na uro. Sedaj ga hoče forsirati na 300 milj, zato je dal vozilo predelati in ojačiti. Campbell je prepričan, da bo dosegel svojo namero, samo če bodo terenske in vremenske razmere okrog 19. februarja, ko izvede svoj poskus, kolikaj ugodne. V pogovoru s časnikarju je dejal, da ho-

če dirkati že zato, ker ga spodbuja nevarnost tega podjetja. Potem pa je slišal, da gradijo Američani in Italijani vozila, ki naj bi potokla njegov dosedanj rekord. Če so pa prekosili Anglijo na vodi in v zrak, jim tega neče dopustiti na kopnem. V dveh letih, ki jih je imel na razpolago, žal ni mogel napraviti načrta za nov avtomobil, toda »Modra ptica« je teoretično sposobna, da doseže tudi brzino 300 milj, in to mu za sedaj zadostuje.

V Ameriko ga spremljata žena in illetna hčerka. Sin Donald je moral zavoljo študij ostati na Angleškem, dal je pa očetu pred odhodom podkivico, ki jo bo imel pri dirkanju pri sebi, da mu prinese srečo. Donald je strasten in drzen vozač in to v veliko nezadovoljstvo svojega očeta, ki ne vidi rad, da je podedoval te njegove sijajne, toda nevarne sposobnosti.

Hauptmann plaka

Izpovedi prič v prilog obtožencu — Nova senzacija

Obtoženec v flemingtonskem procesu je postavil te dni poseben rekord. V sedemnajst ur trajajočem zaslišanju so mu zastavili šest tisoč vprašanj.

In Hauptmann je dal nanje pet tisoč odgovorov z brzino, ki ji ni primere v ameriški justici. Nato je sodišče zaslišalo Hauptmannovo ženo, ki je izjavila, da je živela z možem v srečnem zakonu. Zapičala pa se je v protislovja, ko se je morala izjaviti o denarnih razmerah. O 19.000 dolarjih, ki so jih našli v neki škafli za čevlje v omari, je najprej izjavila, da ni vedela zanje, pozneje pa je priznala, da sta o njih govorila z možem. Ko je opisala, kako je šla Hauptmannova mati v Nemčijo na policijo in vprašala, če bi smela brez nevarnosti obiskati svojega sina v ječi, so se obtožencu vili solze...

Sodni izvedenec za grafologijo je podal svoje strokovno mnenje glede pisave v izsiljevalnih pismih. Dejal je, da ni mogoče delati Hauptmanna odgovorna za pisma, ker

ni mogoče zanesljivo dognati,

če jih je on pisal. Pomenljivo razbremenitev za obtoženco je nato prineslo zaslišanje priče Somerja, ki je izpovedal, da je aretiral 2. marca 1932, nekaj ur potem, ko je bil ugrabljen Lindberghov sinček, na neki ladji, ki je vozila čez Hudson, žensko s plevolasi otrokom v naročju. Ženska je bila v spremstvu dveh moških. Pozneje je Somer videl isto žensko v spremstvu obeh mož v nekem vagonu cestne železnice. Hauptmannov branitelj je pokazal priče dve sliki in vprašal, če je na njih kakšna oseba, ki se mu zdi znana. Somer je potrdil, da so na sliki osebe, ki jih je obkral srečal. Branitelj se je obrnil k porotnikom in povedal, da so na sliki fotografirani ljudje Izidor Fisch, ženska pa je Lindberghova službenka Violeta Sharp, ki je po ugrabitvi otroka

izvršila samomor.

Na vprašanje državnega tožila, ali je bila ženska res Sharpova, ni dal priča ne pritrđnega niti zanikalnega odgovora.

Zvesta opica

Toliko govore o zvestobi psov, toda opica »Mickey« iz vrta San Franciscu je podala nič manjši dokaz zvestobe med živalmi.

Mickey, opičji samec, je bil ljubljenec ravnatelja živalskega vrta Bistanyja. Nepristano je bil v njegovi družbi in mladega orangutana so šaljivo imenovali »zabnega tajnika gospoda ravnatelja«. Nekoga dne je Bistany zbolel in so ga spravili v bolnišnico. Od tistega dne je bil Mickey sam in to stanje mu je bilo nezno. Glavo je pobešal čedalje bolj in te dni so ga našli mrtvega v nekem kotu njegove kletke. Srce mu je bilo dobesedno počilo, kakor da je vedel, da je njegov gospodar umrl nekoliko ur prej.

Prinčev adjutant

V Kodanju so aretirali barona Frederica Stjernstedta, adjutanta princa Karla švedskega. Priznal je, da je l. 1926. povelil 5000 funtov. Njegovi prijatelji so ponudili, da bi poravnali vso škodo, toda švedski kralj si želi rednega sodnega postopka, brez ozira na baronov položaj.

Nenavadna smučarska nesreča

Budimpeštanski inženjer Franc Barna se je smučal z večjo družbo v Borszönyjskem gorovju. Med daljšim izletom se je izgubil in se zaletel v spustu v oster štor, na katerega se je dobesedno nabodel. Našli so ga v tem položaju že tako ob koncu moči, da je umrl, še preden so pripeli s ajim do bolnišnice.

Najdeno zlato

Poročali smo, da je prošli teden izgubljen potniško letalo, ki vozi na progi London—Pariz, zlato pošiljatev za francosko Narodno banko. Zlato v palicah so našli pozneje na ozemlju Somme v Oisemontu. Orožnik so ga odnesli na pristojno mesto v Pariz.

ANEKDOTA

Bismarck se je pri nekem sprovodu poznal s kiparkama Lilly in Heleno Fintelbergov. Nekemu gostu je dejal: »Fintelbergovi sta krasni dekleti. Hotel bi biti nekdanji enoletni prostovoljec — pa bi jima rad proziral in jima bil makar za model.«

VSAK DAN ENA

»Povedal sem vajini materi, da sem vaju zalotil, ko sta kradla sadje. Kaj pa je dejala?«
»Da se morava prihodnje boljše pripravi.«

Dva merjasca je ustrelil

Pruski predsednik general Göring, ki se je udeležil te dni političnega lova na Poljskem, je ustrelil za zabavo dva rejena merjasca

Lov za zločincem

v polarnem ledu — Skozi »Deželo severnih vetrov«

V Churchillu, najsevernejši postojanki kanadskega sjezdne policije, so imeli te dni nenavaden obiskovalca. Ponoči so zatulili psi in ko je nekoliko policistov stopilo iz svojega bivališča iz debel, jim je padel dobesedno v roke od mraza, utrujenosti in gladi onemogel človek. Trajalo je nekaj časa, da so ga spravili k sebi in da je mogel komandantu postojanke povedati svoje ime in poklic.

»Stražni mojster John Mallory s postaje Athabaska Landing, je odšel v januarju 1933. na zasledovanje morilca Smitha in pripeljal sedaj njegovo truplo sem, kot najbližjo policijsko postojanko, da ga po predpisih odda.«

Lahko si mislimo, kakšno začudenje je zbudilo to kratko sporočilo med vsem navzočimi. Toda šele naslednji dan je bil toliko popravljen, da je lahko povedal vso zgodbo obširneje. V začetku januarja leta 1933. je naseljenec Smith v Athabaski umoril svojega sosedo Dawsona in so Malloryju, ki se je pokazal že ob raznih prilikah, poverili nalogo, da begunca vjame in izroči pravici. Mallory se je s sanmi na pasjo vpregel in življi za več mesecev takoj lotil zasledovanja. Sled je šla proti vzhodu do Springa, kjer je po 4 tednih prvič zvedel, da je možakar, podoben Smithu, kupil orožje v neki trgovini in se obrnil nato proti severu, baje zato, da bi se tam lotil lova na kozuharje. Tako se je začelo

fantastično zasledovanje skozi »Deželo severnih vetrov«, ki je Malloryja po slučajnih informacijah privedla celo do meje Aljaške. Težave so bile strašne, toda Mallory jih je premagoval z železno voljo. Včasih je bil komaj tucat milj za morilcem, drugič ni zvedel po cele mesece nič o njem. V deželi Eskimov je bilo zasledovanje lažje, kajti tu je bil človek bolj bodel v oči. V novembru je Mallory po nekem Eskimu zvedel, da leži v bližnji ledni koči neki beli mož že več tednov na smrt bolan. Ne more niti več jesti. Nekoliko dni pozneje je stopil Mallory v bedno koč, kjer je po skoraj dveh letih končno našel zasledovanega Smitha. Mož je že umiral, telo mu je bilo ena sama rana od ozeblin, glad mu je uničil organizem. Dva dni pozneje je umrl in Mallory je njegovo truplo naložil na svoje sani, da bi ga prepeljal do najbližje policijske postaje, Churchill. Medpotoma je moral svoj žalosten tovor ostaviti ker ni imel več moči, da bi kljuboval težavam. Ko se je v Churchillu opomogel, je odšel s dvema tovarišema, da pripelje truplo do postaje. Med tem je bila že odšla v Athabasko, kjer so Malloryja že davno smatrali za mrtvega, brezčrna vest, da se je pojavil živ in je izvršil svojo nalogo. In ker bo Hudsonov zaliv dostopen parniku šele v poletju, se bo mogel komaj takrat vrniti domov, dotlej pa bo v Churchillu »živila« zasluženi mir.

Katastrofa

„Dernhifla“

Zadnjega januarja proti večeru se je ponesrečilo potniško letalo, ki je redno vozilo na progi Kraljevec—Berlin. Nesreča je nastala tako, da se je aeroplan neprosto voljno dotaknil zemlje, ko je skušal zasilno pristati v Stettinu. Posadka in potniki, ki so bili v kabini, so plačali to nezgodo z glavami. Poleg posadke so bili usmrčeni potniki: Bieberstein iz Kraljevca, Lang iz Gdanska, Gleit iz Kraljevca, Sonntag iz Gdanska, Schulz iz Zopota, Rhode iz Kraljevca, Ruelsdorff iz Berlina in Dietor iz Bremena.

Aeroplan je odedel točno ob svojem času iz Gdanska proti Berlinu. Ker pa je vladalo megleno vreme, se je pilot odločil za pristanež v Stettinu. Malo pred padcem na zemljo je pilot javil višino letala s 400 m, nekaj časa nato 220 m. Obenem s tem poročilom je prišla vest, da se začneja na nosilnih ploščah nabirati led in da je prizadeta tudi antena. Kmalu po tem poročilu se je zgodila nesreča, ki je največja, kar jih je doslej zadelo nemškoruski zračni promet v zadnjih trinajstih letih.

O čem sanjajo Angležinje

Neka angleška revija (»Industrial Health Research Board«) je objavila uspeh neke preiskave, med katero so 10 mladih angleških delavk 12 tednov neopazno zasledovali v njih pogovorih.

Statistika kaže, kolikokrat so mladenke v tem času govorile v določeni temi. Govorile so o »močnem spolu« 42 krat, o filmih in filmskih zvezdnikih 27 krat, o lokalnih dogodkih in klepetanjih 14 krat, o nezgodah, zločinih 10 krat, o nerednosti v obratu 5 krat, o zadovoljivih stvareh v obratu 6 krat, o družini 8 krat, o oblekah 12 krat in denarju 9 krat, kar res ni mnogo.

Kupujte domače blago!

